

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 79/26

2026 m. birželio 4 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-147/24 | (*Safi*)¹

Nepilnamečio vaiko, Sąjungos piliečio, motina gali turėti išvestinę teisę gyventi toje valstybėje narėje, kurioje ji gyvena su savo sūnumi ir kurios pilietybę jis turi, net jei ji jau turi teisę gyventi kitoje valstybėje narėje

Motina, Maroko pilietė, gyvena Nyderlanduose su savo sutuoktiniu, Nyderlandų ir Maroko piliečiu, ir jų nepilnamečiu sūnumi, Nyderlandų piliečiu. Motina nori gauti išvestinę teisę gyventi Nyderlanduose, kad galėtų toliau gyventi kartu su savo vaiku, Sąjungos piliečiu. Jos prašymas atmestas motyvuojant tuo, kad ji jau turi teisę gyventi Ispanijoje ir kad jos nepilnametis vaikas galėtų vykti kartu su ja į tą valstybę narę. Teisingumo Teismas vis dėlto pabrėžė, kad svarbu gerbti šio vaiko ir jo abiejų tėvų, nuo kurių jis priklauso, šeimos gyvenimą Nyderlanduose. Iš tiesų kyla konkretus pavojus, kad vaikas bus atskirtas nuo tėvo, jeigu šiam nebūtų suteikta teisė nuolat gyventi Ispanijoje. Tokiu atveju motinai turėtų būti suteikta išvestinė teisė gyventi Nyderlanduose. Be to, tokia teisė turėtų jai būti suteikta ir tuo atveju, jeigu būtų nustatyta, kad išvykimas į Ispaniją prieštarautų vaiko interesams.

V, Maroko pilietė, nuo 1999 m. iki 2014 m. teisėtai gyveno ir dirbo Ispanijoje. Po santuokos 2014 m. ji gyvena Nyderlanduose su sutuoktiniu, kuris ten gimė ir turi Nyderlandų ir Maroko pilietybes. Jų santuoka buvo įregistruota Nyderlandų savivaldybės, kurioje jie gyvena, civilinės metrikacijos registruose. Tačiau V neturi leidimo gyventi Nyderlandų teritorijoje. 2015 m. gimė jų sūnus, Nyderlandų pilietis, kuriuo sutuoktiniai rūpinasi kartu. V sutuoktinis negauna jokių su darbu susijusių pajamų dėl savo sveikatos būklės ir dėl to yra iš dalies atleistas nuo pareigos dirbti. Tačiau jis gauna socialinės paramos išmokas.

2020 m. V pateikė prašymą suteikti išvestinę teisę gyventi Nyderlanduose. 2021 m. Nyderlandų valdžios institucijos atmetė tą prašymą, teigdamos, kad ji turi teisę gyventi Ispanijoje. Šios institucijos taip pat įpareigojo ją nedelsiant vykti į Ispaniją ir palikti Nyderlandų teritoriją. Tada V kreipėsi į Hagos (Nyderlandai) teismą, kuris nustatė, kad tarp V ir jos nepilnamečio vaiko, Sąjungos piliečio, yra priklausomumo santykis, ir nusprendė kreiptis į Teisingumo Teismą.

Savo sprendime Teisingumo Teismas visų pirma priminė, kad tuo atveju, jei V nebeturėtų teisės gyventi Ispanijoje, Nyderlandų valdžios institucijos privalėtų suteikti jai išvestinę teisę gyventi Nyderlanduose dėl šio priklausomumo santykio. Iš tiesų, jeigu būtų atsisakyta suteikti V tokią teisę, jos nepilnametis vaikas, Sąjungos pilietis, būtų priverstas vykti kartu su motina ir palikti Sąjungos teritoriją. Dėl tokio išvykimo iš šio vaiko būtų atimta galimybė veiksmingai naudotis esminėmis savo, kaip Sąjungos piliečio, teisėmis.

Be to, Teisingumo Teismas pažymi, kad jeigu V vis dar turėtų teisę gyventi Ispanijoje, ši aplinkybė savaime negalėtų paneigti jos galimybės pasinaudoti išvestine teise gyventi Nyderlanduose. Iš tiesų, jei būtų atsisakyta suteikti V tokią teisę, jos vaikas būtų priverstas vykti kartu su motina į Ispaniją, taigi išvykti iš Nyderlandų – valstybės narės, kurioje jis gyvena ir kurios pilietis yra, – dėl to galėtų būti pažeistos tam tikros jo pagrindinės teisės.

Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas pabrėžia, kad svarbu gerbti šio vaiko ir jo abiejų tėvų, nuo kurių jis priklauso, šeimos gyvenimą Nyderlanduose. Iš tiesų kyla konkretus pavojus, kad šis šeimos gyvenimas negalės tęstis Ispanijoje ir kad vaikas bus atskirtas nuo tėvo, jeigu pastarasis negaus teisės ten nuolat gyventi. Šiomis aplinkybėmis ir su sąlyga, kad tai patikrins Nyderlandų teismas, Teisingumo Teismas konstatavo, kad V turėtų būti suteikta išvestinė teisė gyventi

Nyderlanduose, nes atsisakius suteikti jai tokią teisę būtų pažeista šeimos vienovė ir iš šio vaiko būtų atimta galimybė, kuria jis naudojosi nuo gimimo, reguliariai palaikyti asmeninius santykius ir nuolat bendrauti su abiem tėvais.

Nyderlandų teismas taip pat turi patikrinti, ar priverstinis vaiko išvykimas į Ispaniją prieštarautų jo interesams. Vaikas nekalba ispaniškai, tik olandiškai. Be to, jis pradėjo kalbėti tik penkerių metų amžiaus ir turi kalbos bei saviraiškos sutrikimų, dėl kurių Nyderlanduose lanko specializuotą mokyklą, skirtą mokiniams, reikalingiems specifinės pagalbos. Jei šis teismas konstatuotų, kad toks išvykimas į Ispaniją prieštarautų vaiko interesams, išvestinė teisė gyventi Nyderlanduose V turėtų būti suteikta taip pat dėl šios priežasties.

PRIMINIMAS. Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinių bylų. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu, tokias bylas turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo. Faktinės aplinkybės ir teisinis pagrindas pateikiami atsižvelgiant į reikšmingą laikotarpį, remiantis bylos medžiaga.

Visas [sprendimo tekstas](#) ir jo santrauka, jeigu rengiama, nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo Stefaan Van der Jeught, ☎ (+352) 4303 2170.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“, ☎ (+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

¹ Šios bylos pavadinimas išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies tikrojo vardo, pavardės ar pavadinimo.